

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 2. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogim tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 5. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON številka 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vstoku.

(Brzobjavne vesti).

Rusi uplenili parnik.

LONDON 3. Glasnik nekega Lloydja iz Kobe dosepelega poročila so baje Rusi uplenili angleški parnik „Planet Venus“.

Nevtralnost francoske vlade.

PARIZ 3. (Agencia Havas.) Tajnik tukajšnjega japonskega odposlanstva je prišel v ponedeljek v ministerstvo znanjih stvari ter je vprašal, je-li francoski vladi znano, da se ladije ruske eskadre nahajajo še vedno v Francoskih teritorialnih vodah. Odgovorili so mu, da so baje vse ruske ladije že zapustile francoske vode.

Kitajska in nevtralnost.

LONDON 3. Kakor je „Morning Post“ zvedela iz Washingtona, je angleška vlada odposlala Kitajski noto, enake vsebine, kakor zveznim državam, v kateri noti se povdarja potreba stroge nevtralnosti. Kitajski ne sme ruskim ladijam, ki se nahajajo v Šangaju, dopustiti, da odplujejo, niti dovoliti, da uporabljajo Rusi kitajsko ozemlje za svojo operacijsko bazo. Diplomatični krogi menijo, da bodo ruske ladije iz Šangaja ubesile, ako jih Kitajska ne bo s slo na tem ovirala.

Četrta ruska eskadra.

HAMBURG 3. Ruska vlada je najela štiri velike parnike za prevažanje premoga ter jim je dala zapечатeno povelja, ki so očevidno v zvezi s četrto rusko eskadro, ki jo odpošljejo na skrajni Vzhod.

Dogodki v Rusiji.

Mir v Kišenevu.

KIŠENEV 3. (Petrogr. brz. agent.) Velikonočni prazniki so minili mirno.

Avstrijska poslanska zbornica.

DUNAJ 3. Poslanska zbornica se je zopet sešla. Novoizvoljeni poslanec Ressel je napravil obljubo. Potem je minister notranjih stvari predstavil voditelja ministerstva za železnice, Wrba. Na predlog posl. Starinskega so bile imune stvari postavljene z dnevnega reda.

Posl. Baernreither je naglašal potrebo, da se hitro reši carinska tarifa, ne le radi sklepa trgovinskih pogodb, ampak z ozirom na naše razmerje do Ogrske. Rešitev carinskega tarifa bo ob enem poskušnja, je-li zbornica v resnici zmožna za delo. Na to je posl. Garapčič poročal o predlogu glede živinske konvencije z Rusijo in balkanskimi državami.

Posl. Peschka je vztrajal na glasovanju manjšine ter povdarjal potrebo, naj se pod nobenim pogojem, tudi ne iz političnih ozi-

rov ne sklene živinske konvencije z Rusijo in z balkanskimi državami. Tudi naj se Srbiji ne dovoli nikakih obmejnih prometnih ugodnosti. Posl. Schraffa je izjavil, da odklanja predloženi tarif, ki se pokazuje kakor kompromis z ogrsko vlado, predlaga prvo čitanje samostojnega avstrijskega carinarskega tarifa, kateremu se zamore Ogrska pridružiti na pogajanjih z inozemskimi državami. Na to je bila razprava prekinjena. Prihodnja seja jutri.

Brzobjavne vesti.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 3. Predsednik Justh je otvoril zbornico ob 11. in četrti dopoldne. Predsednik je priobčil, da je posl. Lud. Szalay (liberalce) položil mandat. Med doslimi ulogami je vabilo mesta Sombor, naj se poslanci vdeležijo svečanosti odkritja spomenika Josipa Schveidla, ki se je leta 1848 boril za svobodo.

Prihodnja seja jutri. Na dnevnem redu je: adreana debate. Seja se je zvršila ob 11. in pol uri.

Nemški cesar v Benetkah.

BENETKE 3. Nemška cesarska dvojica je danes zjutraj v spremstvu župana obiskala razstavo. Popoldne obišče cesar arzenal in podmorske čolne ki so tam v delu. Zvečer bo velika serenada na velikem kanalu.

Grof Khuen-Hedervary.

BUDIMPEŠTA 3. „Ogrski birač“ poroča z Dunaja: Ogrski minister a latere grof Khuen-Hedervary je bil danes popoldne ob 1. uri popoldne vsprejet od cesarja v avdijenci.

Represalije za klanje v Zagoričanih.

SOFIJA 3. Represalije za grška nasilstva v Zagoričanih so kmalo sledile. Četa broječa 80 Bolgarov je napadla sosednjo grško mestico Pizuro ter je ubila 70 grkov, med temi mnogo onih, ki so se vdeležili klanja v Zagoričanih.

Štrajk v Chiesgu.

CHICAGO 3. Tekom večeršnjega dne so štrajkujoči vozniki in njihovi prijatelji ponovno streljali na delavce, ki so vsi črne, ki hočejo delati ter so jih neprestano nadlegovali. Dvakrat je prišlo do spopadov. Izmed obzinstva je 3000 oseb napadlo črne voznike. Ti so se energično branili z palicami. Ker so bili napadaleci v večini, je morala policija rešiti črne iz neugodnega položaja.

CHICAGO 3. Napadi štrajkujočih voznikov proti črnim voznikom so se nadaljevali tudi sinoči. Kakih 3000 štrajkotcev je gnalo črne proti pisarni transportnih družb, kjer so se postavili v bran ter stre-

ljali z revolverji. Ki so tuji štrajkovci prijeli za orožje, so uradniki pisarne pometali proti njim tlatnike in druge predmete. Več oseb je bilo ranjenih.

CHICAGO 3. Na večeršnjih cestnih bojih je bila ena oseba ubita, 40 pa ranjenih. Gibanje je trajalo v vseh mestnih delih do večera.

Skrunilci imena in spomina Strossmayerjevega.

II.

Tehten razlog je bil, radi katerega nismo tekoj resirali na infamije, na nekvalifikovano početje dunajskega oficijoznega, ali poloficijoznega lista. Nismo hoteli kaliti vseobsega žalovanja, ki je bilo impozantna manifestacija ravno po veličastni harmoniji žalobnih akordov; nismo hoteli s polemiko proti taki novinarski — da ne rečemo humanitarni — nehotenosti kaliti svetosti trenutkov posvečenih pokojniku od milijonov hvaležnih src.

V teh srcih bo živel Strossmayer dalje, njegov spomin ostane neizbrisen v duši Slovanstva. Pravično sodbo o individualnosti Strossmayerja cerkvenega kneza, Strossmayerja politika in Strossmayerja rodoljuba in širitelja kulture: to bo pisala večna pravičnica zgodovine. Ta dvigne zračne zlate resnice iz smradu klevete brezvestnih falzifikatorjev zgodovinske resnice.

De mortuis nil nisi bene... O mrtvih naj se govori le dobro! Glede pokojnikov, ki so vsej epohi, v kateri so živeli, pritisnili znake svoje individualnosti, svojega genija, ki so se svojim umom in svojim delom vspeli v življenju tako visoko, da po smrti pripadajo zgodovini — da glede takih pokojnikov ni smeti navedenega latinskega reka umerjati tako, da bi iz pietete prikrivali, o čemer bi po svojem prepričanju — ako bi govorili — izrekli neugodno sodbo. Velika dela velikih pokojnikov v veliki javnosti ostajajo tudi po smrti na veliki cesti življenja in kdor hodi po tej cesti, ima pravico do sodbe, ali do — pravične sodbe!

Strossmayer je bil tako velik, da bi žalili njegov spomin, ako bi morda apelirali na „milostno sodbo“ njih, ki pšejo o njem. Naj le odkrito govore o njem tudi ti, kar mu — po svojem uverjenju — hočejo oporekati. Vse naj gre na tehtnico! In ko smo pretehtali in ocenili vsega, ko imamo pred seboj pokojnika vsega, kakor se nam kaže v vsem svojem snovanju, v vseh svojih osnovah, v svojih delih in v svojih vsebilih, potem pišimo skupno sodbo! Ali — sine ira et studio. Roke, ki piše o velikanih, kakoršen je bil Strossmayer, naj ne vodi čut pijetete, ker oni pripadajo zgodovini, a to mora voditi le ljubezen do resnice. Le žalili bi ne-

postavili se semkaj na stolec, da boš bolje videla. A ti Angelija?

— Pusti, gospodinja! je menila Angelija, stisniva se v kot pri oknu, tako, da je od zunaj ni mogel nikdo opaziti. Jaz bom gledala tu od prikrajka. Tudi od tu se vse dobro vidi.

Po ulici se je motela množica v gostem verjenju, vsa Benkovičeva hiša je bila skoro prazna, družina je bila izletela pred vrata v vrt.

— Ala! Ala! je vskliknila Isa, Bog! Kakov blek je to, niti v cerkvi ne vidiš toliko svile in zlata. Na, kaj je oni-le človek na konju s srebrno palico? Jeli to kralj?

— Ni, je rekla Angelija, to je samo sluga.

— Pa tako bogat, kakov mora biti še le kralj. A ha! Sedaj se bližajo trobente, skoro strah me je. A kaj ti ljudje toliko kriče, kakor da jih kdo tepe? Vidi! Vidi! So li te trobente od pravega zlata? Tudi bobnarji so tu. Bum! Bum! kako tolčejo. Še koža jim počni na bobnu. Ta je kralj, gotovo je ta, ta pozlačeni človek tu. A,

odpušno spomin Strossmayerjev, ako bi apelirali na kogar-si-bodi, naj bo prizanesljiv. Z vso pravico pa smemo zahtevati, naj ne dela tega, kar je storil dunajski „Extrablatt“: naj ne pači zgodovine, naj ne flizikuje dejstev in dogodkov, naj ne zavija tendenciozno in naj ne podtika laži v edini ta namen, da more klevetati in insultirati mrtve ter metati kamenje na sveže grobove!

Rusko-japonska vojna.

TRST, dne 3. maja 1905.

V jednom se admiral Roždestvenski trajno kaže pravega mojstra: izborna zna prikrivati svoja gibanja in svoje namene. Te dni so ga nekateri videli pluti proti otokom Filipini, kjer da hoče počakati III. eskadro in po združenju z njo odpluti proti Vladivostoku. Mi smo takoj dali izraza svojim dvomom na resničnosti te vesti. In vse se zdi, da smo imeli prav, kajti pozneje vesti so trdile, da ni nič res, da bi bil Roždestvenski odplul proti Filipinam, marveč da se še vedno nahaja ob francosko-anamskih obrežjih, kjer da se hoče združiti z Nebogatovom. Iz neke dapašnje brzobjavke iz Tokija pa izhaja, da tam slej ko prej ne vedo nič gotovega o gibanjih in namenih Nebogatova. Opozarjamo, da smo mi pred par dnevi na tem mestu izrekli mnenje, da se Roždestvenski uredne združiti s III. eskadro, ne da bi v Evropi takoj doznali o tem. Zelo možno je torej, da je združenje že izvršeno in da je Evropa desinformirana tudi glede tega dogodka. To bi odgovorjalo povsem pametni metodi, kateri mojsterako sledi Roždestvenski, metodi srbenega prikrivanja svoje taktike in svojih namenov.

Iz Hamburga prihaja važna vest, da je ruska vlada najela tamkaj štiri velike parnike za prevoz premoga. Parniki so prejeli zapечатene ukaze. Sodijo, da so ti parniki namenjeni za IV. eskadro, ki ima skoro odpluti v vzhodno Azijo.

Iz Mandžurije smo danes popolnoma brez vsake vesti. Tudi Oyama je očevidno vezan po negotovosti glede položaja na morju. On ve, da se bo med Roždestvenskim in Togo igralo tudi za njegovo usodo in le naravno je, da ga ta misel ovira in mu jemlje energijo za krepek polet.

Dopolnitev japonske armade.

Iz Tokija so sporočili londonskemu „Daily Mailu“, da je bila prestolnica nekoliko časa prenapolnjena s četami. Iste odhajajo sedaj v Mandžurijo v ojačenje Oyamove armade. Vse izgube, ki so jih Japonci imeli v bitki pri Mukdenu, so baje že nadomeščene.

Moč ruskih čet v Mandžuriji.

Petrograjski list „Ruskijska Vedomosti“ računa, da ima Linvič sedaj pod svojim po-

čnejši mati, kdo je ta črna gospa poleg njega?

— Kraljica, je odvrnila Jelena.

— Pa ni! Je li da ni, Angelija? se je obrnila mala k deklici, ki je, tresoč se v kotu, opazovala spreved.

— Da, kraljica je, je pokimala Angelija.

— Tako bleda, tako suha, komaj se drži, vsa je oblečena v črno. Pa ta kralj bi jej mogel kupiti lepšo obleko, saj ima, hvala Bogu, dovolj. Niti krone nima, nič se ne pozna, da je kraljica. Vidiš, Angelija, tvoje pripovedovanje laže, nisi mi govorila resnice. Niti ni lepa, niti se ne smešlja. A kje jej je rudeči plašč? To je nekaka črna tužna kraljica. In koliko vojske ima okolo sebe, same železne ljudi, kakor da jo hoče kdo ukrasti. To zopet ni tista kraljica kakor v pripovedki. Nič več ti ne verujem in ne bom te poslušala, to vse je drugače.

— Ali Isa! Kaj brbljaš! jo je posvarila teta, ali mala, ne meneča se za ta ukor, gledala je, napenjala dalje oči na sijajno kraljevo spremstvo.

(Pride še.)

PODLISTEK.

193

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O—š.

— Bože moj! Bože moj! je vskliknila Isa, plosnivša z rokama, kako dobra je bila. Oh, pripoveduj dalje Angelija, pripoveduj!

— Koder je hodila, evetele so jej rože pod stopalom, kamor je segala z mehko roko, postajalo je iz boleznih zdravje, iz solze usmev. V vsem kraljestvu ni smelo biti železja, da ni mogel nikdo izkovati ne meča, ne noža, niti ne staviti na hišo ne ključavnice, ne ključa — ker ni imela vojske, pa tudi je ni trebalo. Vsi ljudje so bili dobri in mirni, vsi so se ljubili kakor bratje in sestre, vsi so ljubili kraljico, ker je ona ljubila vsako dušo v svojem kraljestvu, pak je molila Boga za srečo vsake duše ter je pazila več na druge nego na-se.

veljstvom največ 335.000 mož. Število vojske, kateri zapoveduje general Andriavkev, po veljnik vladivostoškega okrožja, znaša 45.000 mož. Neki častnik, ki se je povrnil iz Vladivostoka, poroča, da se trdnjave nahajajo v najboljšem stanu in da je obilo vojnega materijala na razpologo.

Rusija nakupuje nemške ladije.

Iz Bremena javljajo, da se med rusko vlado in tamošnjimi parobrodskimi društvi že 14 dni vrše pogajanja glede prodaje 6 parnikov, ki bi morali biti izročeni Rusiji do 15. junija.

Ruski parniki iščejo admirala Togo.

Londonška »Morning Post« poroča iz Sangaja, da so Rusi tamkaj skrivaj kupili velike parnike, ki imajo brzino, ki presega 11 vozlov. Takih parnikov so nakupili že enajst ter jih razposlali na vse strani, z namenom, da izvedo, kje da se nahaja admiral Togo.

Japonska poročila o ruskem brodogradu.

Londonški »Daily Telegraph« poroča iz Tokija da brodograd iz Singapore potrjuje, da je dne 29. t. m. plulo tam mimo rusko brodograd. Sodi se, da pridejo v prihodnjih desetih dneh večna poročila. Uradnih poročil ni. Povsod vlada veliko razburjenje. Pošte imajo zamude, in vse ladije, ki plujejo po Tihem Oceanu, se približajo otokom, da dobe navdila.

Japonske brodogradje.

Iz Amsterdamu javljajo od 2. t. m.: Današnji listi poročajo soglasno iz Tokija, da se japonsko brodogradje koncentruje severno od filipinskih otokov. En oddelek brodogradja 17 ladij je dne 1. maja prišel od severa plul mimo Formoze proti Filipinom.

Sprememba v ministerstvu za železnice.

V Avstriji smo imeli ravnokar parcijalno ministersko krizo, ki je pa bila rešena v tistem hipu, ko je navstala. Minister za železnice je podal svojo ostavko, cesar je isto vsprejel in vodstvo ministerstva za železnice je bilo poverjeno sekcijakemu načelniku Wrbi.

Položaj ministra Witteka je bil že precej časa težaven in je postajal vedno težavnejši od dne do dne. Prvi naskok na njegovo pozicijo je prišel od strani, na katero je padel minister spadal po svojem političnem veroizpovedanju — od nemške strani. Poslanec Skene ga je bil hudo prijel v zbornice poslancev radi velikega prekoračenja kreditov na gradnji alpskih železnic. Potem je bil imenovan pododsek, ki je dobil nalog, naj prouči ta prekoračenja, ki je izrekel ministru grajo. Ali ni bil samo ta vzrok, ki je dovel do pada ministra Witteka. Možno je popolnoma odložiti vse stranke brez razlike narodnosti, ker je kopiral svojega bivšega šefa Koerberja v — slabem. Da bi si pomagal preko težav in sitnosti dneva in da bi tolažil stranke od danes do jutri, je delal vsaki obljube, katerih pozneje ni mogel spoštovati. Na ta način si je napravil iz Poljakov nasilje sovražnikov. — Obljubljal jim je za gotovo nujno zahtevano podražavljenje severne železnice in dr. Koerber je — pomagal obljubljan in je s tem tolažil Poljake. Kampanji Poljakov proti Witteku so se pridružili izlasti tudi Čehi in pozneje še nemške stranke. Dokler ni padel Koerber — ob svojih praznih obljubah, je imel Wittek na tem še opore, da se je vzdrževal. Po padcu Koerberja se je odmaknila Witteku tudi ta opora, kajti pod vodstvom barona Gautsche je skupna vlada prepustila Witteku njegovi usodi. Da sedanja vlada odklanja solidarnost žojim in da se ga misli izgubiti se je pokazalo posebno eklatantno nedavno, ko je bil ministerski predsednik baron Gautsch precej težko obolel. Kajti, kakor minister, ki je najstarejši po činu, bi bilo pripadalo Witteku, da med boleznijo Gautscha vodi posle ministerskega predsednika. V resnici pa je bila grca Bylandt, ministru za notranje stvari, podeljena ta naloga. Ta fakt je pričal jasno, da Wittek ne uživa zaupanja Gautschevega. Ob tem razmerju do skupne vlade je izgubila za ministra Witteka nade, da bi mogel spoštovati obljube, ki jih je delal strankam. Tako so v minolem tednu dozoreli dogodki od vseh strani, ki so prisilili Witteka, da je odstopil.

Rešitev krize odgovarja sedanemu provizoričnemu zasedanju vlade, oziroma nameri, da se vlada preobrne v parlamentarnem smislu. Naslednik Wittekov ni imenovan ministrom, ampak le voditeljem ministerstva za železnice. Z imenovanjem sekcij-

skega načelnika Wrba je vstvarjen provizorij in po preobnovi ministerstva utegne ta portfelj preiti v roke kaknega parlamentarca.

Iz Dalmacije.

Mi smo že javili, da sta se narodna in stranka prava v Dalmaciji združili. Združeni poslanci bodo tvorili v deželnem zboru »Hrvatski klub«, kateremu bo glasilu zadarski »Narodni list«. Ta poslednji pravi, da je to velik uspeh za hrvatsko stvar, ker je napravil Hrvate v Dalmaciji složne in močne. Sloga je v tem hipu tem potrebnejša, ker postane — ako pojde dualizem na kose — rešitev hrvatskega vprašanja nujna. Program »Hrvatskega kluba« ne bo nov in bo stremil le po tem, po čemer streme Hrvati že stoletja, po združenju Dalmacije s Hrvatsko — po nezavisnosti in ujedinjenju vsega hrvatskega naroda.

Verska svoboda v Rusiji.

Na pravoslavno veliko soboto je ruski car izdal ukaz, o svobodi krščanskih in nekrščanskih veroizpovedanj na Ruskem. Moskovski dopisnik lista »Novoje Vremja« poroča svojemu listu o gniljivih prizorih, ki so se vršili povodom zopetnega tvorjenja cerkva starovercev na rogoškem pokopališču v Moskvi, ki so bile zaprte 49 let. Svečanemu činu otvorjenja so prisostvovali: odposlanca carja, knez Galicin in grof Šeremetjev, ter mestni poglavar Volkov. Govori se, da se odposlanci bogatih staroverskih trgovcev dne 2. maja predstavijo carju ter da podarijo večjo svoto denarja v dobrodelne svrhe.

»Petersburskaja Gazeta« izraža nado, da se popolna svoboda vesti raztegne tudi na žide. To vprašanje da je sedaj nujno in da se vsi prosvetljeni Rusi postavijo na stališče brezpogojnega spoštovanja verske svobode.

Drobne politične vesti.

— Pravoslavni velikonočni prazniki v Petrogradu. Prvi in drugi velikonočni praznik je minol, kakor poročajo iz Petrograda, popolnoma mirno. Po ulicah se je ob krasnem spomladanskem vremenu sprehajala ogromna množica naroda. Policiji ni bilo treba nikjer posredovati.

Škofovski jubilej. Dne 16. in 17. maja bo mostarski škof, zaslužni rodoljub o. Paikal Buc on j i ć, slavil 25-letnico svojega škofovanja. V Mostaru prirede meščani jubilarju razne svečanosti.

Italijanska oboroževanja ob meji. Iz Benek poročajo, da je včeraj od tamkaj odpotovala stotinja ženijskih vojakov z inženirji preko Vidma v Pontebio, da prične tamkaj z gradajo utrdob pri Gemoni in Chiusaforte, ki jih je odredila vojna uprava.

Iz Hrvatske. V petrinskem okraju namerava opozicija, kakor poročajo iz Zagreba, na dopolnilni saborski volitvi kandidirati dr. Potočnjaka, tega neustrašnega boritelja proti bivšemu banu, Khuenu Hedervaryju, prežalostnega spomina.

Domače vesti.

Imenovanje. Predsedništvo finančnega ravnateljstva je imenovalo računskega praktika Josipa Bezeka računskim asistentom.

Državnozborna dopolnilna volitev za tržaško trgovsko in obrtno zbornico se je vršila včeraj ob 12. in pol uri popoldne na mesto odstopivšega poslanca Josipa Bassevija. Predsedoval je volitvi predsednik zbornice Di Demetrio, kakor vladni komisar je bil navzoč dvorni svetnik baron Conrad. Od 48 členov zbornice je 40 členov, ki imajo kakor avstrijski državljani volilno pravico. Od teh jih je ušlo 31 na volišče. Člen zbornice Cesar pl. Cambi je dobil 30 glasov, 1 listek je bil prazen.

Senzacijelno imenovanje. Kanonik tukajšnjega stolnega kapitelja Ivan Butti g n o n i je imenovan katehetom na c. kr. (italijanskem) gimnaziju v Kopru. To imenovanje pomenja senzacija. Ali nas ni presenetilo, ker smo že davno slutili, da se za gospoda kanonika pripravlja — pokora! Ali senzacija je to imenovanje, kajti to se ne dogaja vsaki dan, da bi kanoniki, ki so v svoji ambiciji stremili po nekakem diktorstvu med svečani in ki so bili že v rezih kombinacijah za škofovsko stolico, da bi taki kanoniki prosili za mesto — kateheta. Ni dvomiti torej, da je gospod Buttignoni »prosil«, ker je — moral! Se tranat gloria mundi! Kajti ni dvomiti, da pomenja

to imenovanje grob za visokoleteče nade imenovance in ne vesel zaključek njegovi karijeri. Preko Kopra vodi pot za gospoda kanonika v — Pensionopolis! Ne čestitamo, ker bi bilo to zlobno. Sožalja pa tudi ne moremo izrehati, ker je bil gospod kanonik na čelu njim, ki so pok. škofu Sterku grenili življenje in je grenel tržaškim Slovincem še sedaj.

Magistrat v škripcih! Kakor čitam v glasilu tukajšnjega mestnega magistrata, je mestna delegacija razpravljala o nalogu ministerstva, zadevajočem slovenske šole v Trstu. Ministerstvo nalaga nova poizvedovanja. Mestna delegacija pa je sklenila, da ne dopsilje svojih zastopnikov na tozadevne komisijonelne razprave. Ministerstvo, oziroma upravno sodišče hoče namreč vedeti, je-li res, da so poti iz mesta v okolico nevarna za šolske otročiče, in da-li so šole v okolici dovolj prostorne, da bi mogle vsprejeti vse slovenske otroke iz mesta. Da se delegacija brani doposlati svoje zastopnike, to je stvar povsem naravna!

Ko smo bili na zadnjem komisijonalnem zaslišanju slovenskih starišev, na katerem so bili zastopani c. kr. vlada, magistrat in slovenski prosilci, je vprašal podpisani g. dr. Frühbauer ja (zastopnika občine tržaške), bi-li on mogel in hotel pošiljati svoje otročiče v okoličanske šole? Prosil sem gosp. doktorja, naj mi odgovori po svoji vesti.

Odgovoril je, da — ako hoče govoriti po vesti — bi on ne hotel pošiljati svojih otrok v okolico, ker da se pota res nevarna. Ali tu da ni govora o vesti ampak o 4 kilometrih, kakor jih določa zakon. Tega da se drži magistrat!

Ako je torej mestni zastopnik javno izpovedal, da so pota iz mesta v okolico res nevarna za male otročiče in ako je storil to pred zastopnikom vlade in pred dvema zastopnikoma slovenskih starišev potem menim jaz da nima magistrat ničesar več dostavljati v tem vprašanju!

Glede prostornosti okoličanskih šol pa tudi nima magistrat kaj govoriti, ko prav dobro ve, da so te šole vse pretesne in pa da je pouk na teh šolah drugače urejen, nego v mestnih šolah. Kajti tega ne treba šale praviti, da imajo ljudske šole po mestu drugačno širšo nalogo, nego one po deželi. Sicer pa res v r l o »napreduje« to šolsko vprašanje tržaških Slovincem. Oni, ki niso leta 1884. imeli še niti otrok, ali so imeli prav male — imajo danes, leta 1905, že lahko unukov godnih za šolo, a šole še vedno — ni!!!

Živela konstitucionalna, prava, moderna država.

Imenovanje princa Hohenlohe. Uradniki c. kr. namestništva so včeraj izročili c. kr. namestniku princu Hohenlohe povodom njegovega ozdravljenja in povratka z Dunaja pisano čestitko, ki mu jo je ob primernem nagovoru izročil podnamestnik Schwarz.

Slovincem ne, slovenski denar — da! V vsaki številki naših spodnještajarskih listov nahajamo vse polno poročil o surovostih in zasramovanjih, ki jih mora trpeti naše ljudstvo po deželi od strani takozvanih »meščanov« po spodnještajarskih mestecih. Sodeči po vsem tem strupu, ki ga sipljejo nemški kulturonošci na naše ljudstvo mora nepoznavalec našega naroda dobiti utis, kakor da je naš narod — narod samih prepešev, pobijalcev in roparjev.

Da, da, slovenskega ljudstva ne morejo, pa ne morejo! Ali ko gre za denar iz slovenskih žepov, tedaj je — kaj drugega.

Dne 26. t. m. je imel gremij trgovcev v Mariboru svoje zborovanje, na katerem so razpravljali o zahtevi uslužbencev po nedeljskem počitku. Tej zahtevi se je odločno vpri trgovci Frangesch in je svoj odpor utemeljeval sklicevaje se na okolnost, da ne more pogrešati odjemalcev z dežele, a ti prihajajo ob nedeljah kupovat.

To je dragoceno pripečnanje. Ni dvomiti namreč, da niti Frangesch ne sovraži Slovincem nič manje, nego vsi drugi — nemški kulturonošci, ali slovenskega denarja ne more pogrešati, kakor ga sploh ne more pogrešati noben trgovec na Spodnjem Štajarskem!

To je pripoznal trgovec Frangesch in zabeleženo bodi — našim ljudem v pouk! Stalšje, na katero se je postaviti našemu narodu, je kaj enostavno in je: če vem, gospoda nemški (in italijanski) trgovci, ne diše po volji moje pokoljenje, moja kri, moj jezik, pa vam tudi svojega denarja ne bom

znašal, da bi ne le sebe bogateli žnjim, ampak tudi mene ubijali — kulturelno, gospodarski in politično!

Ruski glas o tržaških Slovincih. — Časopis »Razsvjet«, izhajajoči v Petrogradu, prinaša v svoji številki od 20. marea (2 aprila) t. l. sledeči dopis o tržaških Slovincih:

Ustanovitev slovenske banke v Trstu.

Glavno pristanišče Avstrije, Trst, četudi nahajajoče se na čisto slovenskem teritoriju, služi do sedaj vendar še za oporno točko Italijanom in Nemcem, kar se tiče preganjanja in tlačjenja Slovanov.

Neki ruski profesor je napisal nedavno v ruskem časopisu pisma s potovanjem. V Trstu je našel po svoji duševni kratkovidnosti samo Italijanov in v soglasju s tem je naznačil Trst že za nedolgo bodočnost kakor nerazdeljiv del italijanskega kraljestva.

Po preizkušnji se pa kaže, da se je stari profesor zelo in zelo motil. V Trstu je toliko Slovanov, da so zamogli pred kratkim ustanoviti svojo trgovsko banko s kapitalom 2.000.000 kron pod imenom: »Jadranska banka«. V številu ustanoviteljev čitamo imena trgovcev: Vučković, Vuković, Bogdanović; odvetnikov: Gregorin, Kvekić, Pretner, Rybář in uradnika Ulčakar — same slovenske rodbine. Slovani v Trstu torej niso samo navadni delavci, ampak nahajajo se tudi v višjih krogih delavnosti: so trgovci, odvetniki, umetniki itd. Kako to, da ni opazil vsega tega ruski profesor?!

Od vsega sreča čestitamo tržaškim Slovanom na tem velikem uspehu v njih težki borbi in priporočamo našemu ruskemu trgovstvu, prvič: da stopi v direktne dejstvene zveze s tržaškim slovenskim trgovstvom, in drugič: da si prilasti isto gorečnost (neumornost) v samo-lastni pomoči in vzajemnem (medsebojnem) zaupanju!

Tržaška cerkvena oblast in slovenski jezik. Nekdo nam piše, kako da je z neko osebo govoril glede tiste slovenske postavljene izbrisne pobotnice, o kateri je sporočila »Edinost«, da je cerkvena oblast ni podpisala, ampak je napravila čisto identičen spis na italijanskem jeziku — da si je vedela, da je za slovensko stranko — in ga pravilno podpisala. Dotična oseba da je zatrdila, da »Edinost« ali ni bila dobro obveščena, ali pa da je namenoma tendenciozno poročala.

Ker nas dopisnik pozivlja, naj se izjavimo, odgovarjamo: kar smo pisali, smo pisali in ne moremo umakniti niti ene same črke! Tako je in nič drugače. Mi smo imeli ves akt pred seboj na mizi. Dotična odvetniška pisarna je doposlala pod konec leta škofijskemu ordinarijatu slovenski sestavljeno pobotnico, iz te je bilo razvidno, da je spis namenjen slovenski stranki. Ker pobotnice le ni hotelo biti, je odvetniška pisarna urgirala stvar v slovensko pobotnico, na kar je prejel — italijansko sestavljeno in podpisano pobotnico. Zajedno je dobila vrnjen tudi koncept slovenske pobotnice.

Na tem smo pa opazili nekaj, kar nam morda pojasnjuje, zakaj se je stvar zavlačevala. Vidimo namreč, da so na cerkveni oblasti slovenski koncept korigirali na enem mestu, a na zaključku so ga spopolnili. Iz »predstojništva škofijske cerkve sv. Jušta« so napravili »upravo stolne cerkve«, nad datumom pa so dostavili: »Uprava stolne cerkve sv. Jušta«. Po tej korekturi, oziroma po tem spopolnilu moramo logično sklepati, da se na cerkveni oblasti niso mogli odločiti, ali slovensko ali italijansko, dokler se niso odločili za — italijanski spis za notorično slovensko stranko!!

To je resnica! Mi hočemo biti lojalni in dopustiti celo domnevanje, da so bili na ordinarijatu za to, da se slovenska pobotnica podpisše ter da se je uprla temu uprava stolne cerkve. Potem pa se moramo vprašati, kje je ostala avtoriteta ordinarijata?! Da bi poslednji ne imel nikake moči nad cerkveno upravo sv. Jušta, tega ne moremo verovati. Če bi pa ordinarijatu veljal princip enako pravnosti, potem se nam zopet ne zdi verjetno, da bi hotel v takih eklatantnih slučajih jemati na se odij nasprotosti proti jeziku večine prebivalstva v škofiji.

Nadejamo se, da bo gospodu vpraševalcu zadostalo to pojasnilo.

Avstrijski Lloyd. Novoiimenovani glavni ravnatelj Albert Frankfurter je včeraj nastopil službo. Frankfurter je bil vsprejet v avstrijsko državljanstvo.

Služba petovalnega poljedelskega učitelja slovenskim učnim jezikom je razpisana za politični okraj Tolmin. Letna plaša znaša 1800 K, 1000 K za potni pavšal, 300 K za stanovanje in 100 K za nabavo književnih in strokovnih pripomočkov. Prošnje za to službo je poslati do 31. maja 1905. na e. kr. namestništvo v Trst.

Razpis službe. Predsedništvo e. kr. višega deželnega sodišča razpisuje službo računarskega vezbenika v računskem oddelku tega sodišča. Prošnje do 15. maja. Naglasiti moramo, da je ta razpis v uradnem listu priobčen v italijanskem in — slovenskem jeziku. To je prav in naj služi v pouk tudi tistim slovenskim odvetnikom, ki radi z nemščino — nadlegujejo naša sodišča.

Tatvina v cerkvi in bogoskrunstvo. V noči med 1. in 2. majem so v Trstovem pri Ilirski Bistrici tatovi ulomili v tamčojo župno cerkev, vzeli lunulo od monsternice, obe ciboriji kupi; nekaj svetih hostij so vrgli na tla, okolo 300 so jih pa odnesli. Poškodovali so tudi nekoliko oltar in vrata od tabernakelja.

Pazite na otroke. V ulici dell'Eremo št. 116 stanuje družina Čepak, sestavljena iz roditeljev in treh otrok, ki so 8-letna hčerka Ana, 3-letni Henrik in — do včeraj — 2-letni Albert. Včeraj predpoludna sta Henrik in Albert igrala v bližini hiše. Tam blizu se nahaja velika kad, polna vode, v kateri navadno perejo zelenjad, predno jo odnesejo na trg. Otroka sta prišla h kad in mali Albert je padel vanjo. Na vpitje Henrika je priletela sestra Ana ter skušala brata potegniti iz vode; ko je pa videla, da je njen trud zaman, je hitro zdirjala domov in poklicala očeta. Ta je slednjič potegnil nesrečnega otroka iz vode, a otrok je bil že mrtev.

Nesrečni oče je o tem obvestil policijo, na kar je prišel na mesto nesreče policijski kancelist Predavk, ki je vzel dogodek na zapisnik. Na izrečno željo starišev je bilo trupelce nesrečnega deteta puščeno doma.

Redar, ki ima dober nos je Brešan. Ta je predvčeršnjim v jutro ob 2. uri in pol stal na borznem trgu. Tudi je zagledal četvorico oseb: eden teh je bil policijski dobro znan Kolarič, drugi ravno tako znani Vidrič, a od ostalih dveh je bil eden tak, da se mu je že od daleč poznalo, da je tujec. Redarju se je zdelo čudno, da se tujec nahaja v družbi Kolariča in Vidriča, ki sta bila oba že večkrat kaznovana radi tatvine. Ko je redar tako premišljal, je videl, da ona četvorica najemlje izvoščake. Stopil je bližje, da bi pozvedel kaj več, a komaj je pristopil, je Kolarič skočil nadenj in ga začel biti s pestmi. Tudi Vidrič in tretji, ki ni poznan, sta skočila Kolariču na pomoč proti redarju. Ta je pa izdrl sabljo iz nožnice in tedaj so Kolarič in njegova dva tovariša pobegnili. Ostal je le tujec.

Redar je na to tujca izprašal kdo in od kod da je in kako da je prišel v družbo onih treh. Tujec je povedal, da je Valentin Viasusso, doma iz Vidma v Italiji; da je prišel v Trst po raznih opravilih; da je prvo noč prepal v nekem hotelu, kateremu ne ve imena in ga ne zna več najti; da je vled tega šel v neko kavarno, o kateri istakto ne ve imena, in da je v tej kavarni našel ono trojico. Ti trije da so se mu v kavarni pridružili in mu bili kmala »prijetelji«. Vprašali so ga tudi, če ima morda pri sebi kaj denarja, na kar jim je on pokazal bankovce za 1600 lir. Oči so ga na to povabili, naj gre spat na njih stanovanje.

Sreča, da ima redar Brešan dober nos, kajti bogve, kaj bi se bilo zgodilo s tujcem, če bi ga redar ne bil rešil one družbe.

Poskus samomora. 64-letni špicerist Anton Hranica, stanujoči na Greti št. 629 je hotel včeraj predpoludne končati si sam svojo življenje. V to svrhu se je zaprl v svojo sobo ter na sredi iste zažgal kup oglja. K sreči se pa njegovi sosede prišli pravčasno na sled njegovemu blaznemu početju, odprli se sili vrata njegove sobe in pozvali zdravnika s zdravniške postaje, ki je nesrečnega starca spravil iz nevarnosti.

Policijska komisija, sestavljena iz konceptov dr. Zecchini in Keršovan, nadzornika agentov Schubert, agentov Cgoj in Moretti ter večega števi a redarjev, je šla včeraj popoldne v zagato Gusion. Redarji so se postavili ob vходу v zagato, a ostali členi komisije so najprej pregledali po vseh vseh hiš, ki imajo vhode v zagato, a potem so šli uspravno v krčmo »Andemo del Moroc«, ki se nahaja uprav na vgaču ob uhoču v zagato.

Vstopivši v krčmo so zaprli vrata zaklenivši jih od znotraj in pokrili okna se zavesami. Ostali so v krčmi več nego eslo uro. Naravno je, da so v tem času vršili v krčmi strogo preiskavo. O vsepuh in o vzrokih te preiskave nam pa ni ničesar znano. No, glede vzrokov moramo domnevati, da so najbrže — rekli bi skoro gotovo — vsakdanje velike tatvine, to je, vznemirljiva delavnost »svedra«.

Društvene vesti in zabave.

Slike iz rusko-japonske vojne, Petrograda in Moskve bo videti prihodnjo nedeljo 7. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«, kakor smo že javili včeraj. Vseh slik bo 120 in sicer 60 iz vojne in 60 predstavljajočih nam Petrograd in Moskvo. Predavatelj to razlagal pomen vsake slike. Predstava bo torej zelo podučna za staro in mlado in za vse sloje. Pričakovati je torej obile udeležbe temveč, ker je čisti dobiček namenjen društvu »Narodni dom«, in ker so vstopnine jako nizke. V prtiličju znašala bo namreč vstopnina 60 stot., na galerijo pa 40 stot. Sedeži v prtiličju in na galeriji (brez razlike) pa stanejo 40 stot.

Tržaški Sokol priredi v nedeljo dne 7. t. m. ob 3. in pol uri popoldne svojo javno telovadbo s koncertom. Telovadba s prostimi vajami in na orodju prične točno ob 4. uri. Svirala bo Wagnerjeva godba. — Vstopnina za člane 40 za nečlane 60 stotink. Bratje Sokoli imajo priti v sokolski opravi.

Slovensko učiteljsko društvo za koperski okraj bo imelo svoj letošnji redni občni zbor v Boljunecu, dne 18. maja t. l. — Začetek ob 10. uri predpoludne. Kdor bi želel predavati, naj to čim prej naznani odboru, da se bo mogel pravčasno sestaviti in objaviti dotični dnevni red.

Vabilo na CXXXVIII. odborovo sejo »Slovenske Matice« v Ljubljani, v sredo dne 10. velikega travna ob petih popoldne v društveni pisarni.

Vpored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 137. odborovi seji. 3. Poročilo o računih za leto 1904. 4. Poročilo o pripravih za redni občni zbor. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Eventualia.

»Marijin dom« bo imel svoj redni občni zbor v četrtek dne 11. t. m. ob 4. uri popoldne, ulica Stadion št. 19. I. n., s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav pred sednice. 2. Poročilo tajništva. 3. Polaganje računov. 4. Volitev odbora. 5. Volitev nadzornišva. 6. Slučajnosti.

Dunajski »Sokol« bo dne 11. junja t. l. praznoval desetletnico svojega obstanka. Slavnosti se udeleži tudi slovensko Sokolstvo.

Vodstvo šole »Trg. izobraževalnega društva« naznanja, da bo odalej pouk od 8. do 9. in pol ure zvečer in sicer za prvi tečaj ob torkih, za drugi ob četrtnih. Cenj. gg. gospodarji so naprošeni, da pošiljajo svoje pomočnike redno v šolo, da koristijo tako njim in sebi.

Društvo »Ljudski oder« v Trstu priredi v petek, dne 5. maja ob 8¹/₄ uri zvečer v veliki dvorani »delavskega doma« ulica Boschetto 5. II. nad. svoje drugo poljudno znanstveno predavanje.

Predaval bo g. dr. Henrik Tuma, odvetnik iz Gorice, člen »Akademije« o »veri in delu« (razmerje dela do verstva, znanosti in umetnosti). — Vstopnina 20 stot. za osebo. — V dvorani je na razpolago 400 sedežev.

Tržaški Slovenci! Pokažite, da ste na mestu, ko gre za povzdigo kulturnega razvoja našega revnega naroda! Z mnogoštevilno udeležbo pokažite svojo resno voljo za delo v ljudsko prosveto.

Več luči, več omike, bodi našo geslo!

Razne vesti.

Spomenik nemškemu pesniku Arzengruberju so odkrili v ponedeljek na Dunaju. Svečanosti so prisostvovali minister notranjih stvari, minister za uk in bogočastje Hartel, namestnik grf Kielmansegg, župan Lueger itd.

Na žični železnici v Lyonu (na Francoskem) je neki poln voz zletel v nižino. 17 oseb je bilo ranjenih.

Darovi.

Na izletu tržaške podružnice »Slov. planinskega društva« čez Gradšče, so zbrali udeležniki pri g. Muhi v Lokvi in so

darovali, mesto vena na krsto gospe matere zaslužnega g. predsednika dr. M. Pretnerja, družbi sv. Cirila in Metodija 32 K.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu so darovali: ku rat deželne bolnišnice v Gradcu veleč. g. Augustin Skočir 10 K, pevsko društvo »Kolo« nabralo pri igri na piruhe v Riemanjih K 4.30; veselilni odsek »Tržaškega podpornega in bralnega društva« je nabral na praznovanju zaključka plesnih vaj v »Narodnem domu« pri sv. Ivanu po inicijativi g. Tavčerja 9 K, dodela sta gg. Josip Rože in Josip Tavčar po 1 K, skupaj torej 11 K.

Književnost in umetnost.

Br. 114. »Trščanskog Lloyd« lista za narodno gospodarstvo, izlazečeg vsake subote u Trstu donosi u svom posljednjem broju od 29. travnja t. g. bogati i zanimivi sadržaj.

»Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S tega nijedan otmjeniji trgovac, industrijalec, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjao biti bez njega. Isvratišta, kavane, gostione, čitaonice, obćine, banke, obitne i vjeresijske zadruge, jednomo rieči, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dorostanja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrasnue. A to je polje: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u celoj monarkiji austro ugarskoj. Izvan Austro-Ugarake, gdje godj bilo, godišnja predplata izno i 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlasniku i glavnom uredniku »Trščanskog Lloyd«, g. Fr. Kučiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kuća).

Zadnje brzojavne vesti.

Saški kralj na Dunaju.

DUNAJ 3. Kralj Friderik Avgust si je danes predpoludne ogledal dvorne hlave. Nato je obiskal ministra vnanjih stvari grofa Goluchowskega, kjer se je mudil en četrt ure. Potem se je kralj podal v saško odposlanstvo na diné, katerega se je udeležil tudi grf Goluchowski. Po dinéju je kralj obiskal rodbino nadvojvode Otona, kjer je ostal dlje časa. Ob 3 in pol uri je kralj v cesarski palači v sprejel poslanike in odposlance.

DUNAJ 3. Na čest saškega kralja je bil danes v okrašeni ceremonijski dvorani cesarske palače gala diné, katerega sta se vdeležila oba vladarja, več nadvojvod in nadvojvodinj, drugi principi in princezinje, ministri, generaliteta itd.

Trgovina.

Borzna poročila dne 3. maja

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07—19.09 —, angleške lire K — do —, London kratok termin K 239.90—240.40 Francija K 95.25—95.61, Italija K 95.30—95.55 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.15—117.50, nemški bankovci —, avstrijska ednota renta K 100.40 100.70, ogrska krona renta K 97.80 98.20 italijanska renta —, kreditne akcije K 664.50 — 665.50 državne železnice K 663 — 665 —, Lombardi 90 — 92 —, Lloydove akcije K 683 — 648 —, Srečke: Tia K 339 — 343 —, kredit K 485 — 495 —, Bodenkrediv 1880 K 310 — 317 —, denkrediv 1889 K 308 — 316 —, Turška K 143 — do 145 —, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.80	100.90
„ srebri	100.25	100.81
Avstrijska renta v zlatu	119.45	119.40
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	100.50	100.45
Avst. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	95.35	95.40
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	118.15	118.15
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	97.95	98.
„ „ 3 ¹ / ₂ %	89.45	89.58

Akcije nacionalne banke 1647.— 1646.—
Kreditne akcije 661.25 661.75
London, 10. Lstr. 24¹/₂ — 24.02¹/₂
100 državnih mark 117.20 117.20
20 mark 23.44 23.44
20 frankov 19.06 19.07
100 ital. lir 95.40 95.40
Cesarski cekini 11.25 11.25

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — Francoska renta 99.30, italijanska renta 105.40, španski exterior 97.70, akcije otomanske banke 69¹/₂ —. Menjice na London 251.40.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 88.87 avstrij. zlat. ren. 100.40, ogrska 4¹/₂%, zlat. ren. 100.85, Linderba 486 —, turške srečke 135.25, parizke banke 13.57, italijanske meridi-jonalne akcije 784 —, akcije Rio Tinto 15.60. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90¹/₂%, Lombardi 3¹/₂%, srebro 26¹/₂%, španska renta 89 —, italijanska renta 105¹/₂%, tržni diskont. 2¹/₂%, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, Stalna.

Tržna poročila 3. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 18.40 do K 18.42; rž za maj K 14.80 do K 14.82; oves za maj od K 13.92 do 13.94; koruza za maj K 14.95 do K 15.—.

Pšenica: ponudbe zadostne, dobre, povpravevan e dobro, vzdržano. Prošnja 32.000 met. stot. 5 do 10 st. zvišanja, koruza trdno, v držano. Druga žita nespremenjeno. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 44.— frk, za julij 44.50.

New-York. (Otv.) Kava Rio za junij dobove, stalno, nespremenjeno, do 10 stot. zvišanja, 4000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average —, naj 36¹/₂ za september 37¹/₂ za dec. 38 —, za marec 38¹/₂ —. Vzdržano. — Kava Rio povsred loč 37—39 nazadna realna 40—41 nazadna dobit. 42—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za maj 26.15, za junij 26.15, za julij 26.25, za avgust 26.45, za september —, za oktober 22.21. Mlačno. — Vreme: oblačno.

Sladkor tuzemski. Centrifugal plo. promatno K 66.50 do 68.00, za sept. — K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, tuzemski iz Meliplo promptno K 68.30 do 69.30, a sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 13.— 3¹/₂ Java —, Miro.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, rž za junij 15.50, za julij avgust 15.41, za september-december 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.40, za junij 24.60, za julij - avgust 23.80, za sept.-december 21.90 (trd o). Moka za tekoči mesec 31.05, za junij 31.40, za julij-avgust 31.55, za sept.-december 29.15 (trd o). Repično olje za tekoči mesec 49.50, za junij 49.75, za julij-avgust 50.25, za september-december 51.50 (mirno). Spirit za tekoči mesec 49.50, za junij 49.25, za julij-avgust 49.—, za september-december 42.75 (stalno). Sladkor surov 8¹/₂ do nov 33¹/₂, 33¹/₂ (mirno). bel za tekoči mesec 37¹/₂, za julij-avgust 38¹/₂, za oktober-januvar 31¹/₂, za janunar-april 33¹/₂ (trdno) rafinir 69¹/₂—70 Vreme: lepo.

Št. 605 ad

Razglas.

Ker se bo mudil v Sežani v času od 12. do 18. maja t. l. generalni štab, preloži se letošnji semenj sežanski od 12. maja na

24. dan istega meseca.

Županstvo v Sežani
dne 1. maja 1905.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Mladenič za poljedeljske dela z mesečno plačo K 20.—, stanovanjem in preživljenjem se išče. Naslov pove »Edinost«.

Veliki gramofon pripravljen za gostilne se proda po nizki ceni. Naslov: Gostilna »Secession« v ulici Rossetti št. 6.

Trgovski pomočnik specerijskega in železninskega blaga želi spremeniti službo. Naslov pove uprava »Edinost«.

Tamburaški zbor, ki bi sviral vsako nedeljo in praznik se išče za neko gostilno. Naslov pove uprava liste »Edinost«.

JAKOB SOTLAR
Via dei Bacchi 3.
Zaloga dalmatinskih in istrskih vin prve vrste. Vsakovrstni desertni likerji. Najfinejši spirit za konzerve.
Prodaja na debelo in drobno.
Dostavljanje na dom.

CESARE ALPRON
komisije in zastopstva
TRST
ulica Acquedotto 65, I.

SPECIJALITETA:
likeri, pristna vina v buteljkah in na drobno. Cene zmerne. Marsala 80 nč. liter, zganje 80 nč. liter vermut 64 nč. liter.
Prodajalnica botelj

Zaloga istrskih in dalmat. vin
v ulici Cecilia 16 (vogal ul. Ruggero Manna)
Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brisko po 80 st., opolo iz Visa po 72 st., vse franko na dom.
Za obilne naročbe se priporoča

IVAN TONEL
ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.
Zastopnik tovarne koles in motokoles »Puch«.

Napeljava in zaloga električnih zvončkov. Izključna prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje živalnih strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON št. 1734.

Trgovina z manufakturnim blagom
Barriera vecchia II. - **ANTON SANCIN** - Barriera vecchia I.
Zaloga perla, blaga od same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veleur in pletenin; zaloga imbitiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, maje, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovratnikov, zapetnic in kravat. Moderen in drobnarije.
Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster
Josip Stantič
Zalagatelj e. kr. redarstvene straže, e. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, e. kr. priv. lloyd, orož, e. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pniju.
TRST - Ulica Rosario št. 2. - TRST
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.
Prodaja najboljšje voščilo (biks) = **Fredin**
Cene nizke. Postrežba točna.

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
TRST - Corso št. 2 - Telefon 742
Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.
Numeratori. Paginatori. Vreže. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisni in črke od cina, bronu in pokosti. Fonografi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografski papir za pomnoževanje s pomočjo luči. Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.
Se govori slovensko in hrvatsko.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.

Vabilo
na
XIII. redni občni zbor
ki se bo vršil
dne 21. maja 1905
ob 9. uri predpoludne v lastnih prostorih
(Piazza Caserma št. 2.)

(Ako bi pa ta občni zbor ob 9. uri ne bil sklepčen, bo takoj isti dan čez eno uro, tedaj ob 10. uri — drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu.)

Dnevni red:
1. Letno poročilo in potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Poročilo o gospodarstvu z rezervnim zakladom.
4. Razni predlogi.
5. Dopolnilne volitve.
Načelnštvo
TRST, dne 29. aprila 1905.

*) § 50. Vsak zadržnik sme pri občnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes, ali če se morajo izročiti posebnemu odseku, ali nadzorstvu, ali pa načelnstvu, da se o njih poroča v bodočem občnem zboru. Ti predlogi se morajo potem postaviti na dnevni red bodočega občnega zbora.

Alojz Cian & A. Visintini
naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).
Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Karlo Marcuzzi
v ulici Vincenzo Bellini št. 13.
DELAVNICA kirurških priprav.
Ortopedični aparati. — Predmeti za bolnike.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavanis itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Tržaški grafični zavod
A. G. Salom
TRST - Corso št. 2 - Telefon 742
Pečati od kavčuka, kovine ali elastike.
Numeratori. Paginatori. Vreže. Artistični in trgovski pečati. Pisalni stroji ter stroji za pomnoževanje s pripadki. Napisni in črke od cina, bronu in pokosti. Fonografi, gramofoni, cilindri in plošče. Eliografski papir za pomnoževanje s pomočjo luči. Mehanična delavnica za popraviljanje pisalnih strojev vseh vrst.
Se govori slovensko in hrvatsko.

PUMPE akoravno mnogokoristne in malih stroškov so pri nas le malo upeljane, ker gospodarji ne znajo katerih bi potrebovali in kako jih nastaviti. — O tem daja podpisani rad nasvete, ter prodaja pumpe za vsako potrebo po zmernih cenah in z jamstvom.
ŽIVIC I DRI
TRST, trg. ulica št. 2

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternel v ulici Gulia št. 76 je videti vsakovrstne jestvine kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšeno in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 36 novč.
— Blago vedno sveže. —

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premoga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

MIRODILNICA
Simona Skrinjar
ulica Farneto št. 33
podružnica
ul. Settefontane 629
sprejema tudi pismena naročila ter pošilja na zahtev blaga na dom po najnižjih cenah.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppa)
Specijaliteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokosti, lakov, škrek, čopičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (žeste) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Narodni kolek je
vdobiti pri upravi
»Edinost«

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem otvoril na
Opčinah
Restavrant Hacker
opremljen po zahtevah, preskrbljen s slovečimi vini in najboljšim kraškim teranom.
Vodstvo poverjeno je g. Angelju Palma, bivšemu voditelju »Grand Restavrant Hacker« tako, da slavno občinstvo dobi tudi na Opčinah vso tisto udobnost, katero sme danes zahtevati.
Uverjen, da ga bo ugledno meščanstvo podpiralo kakor do sedaj, beleži udani
EMIL HACKER.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti dobrega zdravja. Da to dosežete, morate skrbeti, da si ohranite zdrav želodec in uredite dobro prebavljanje.
Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec z neprebavljivim, prevročim ali premrzlim jedilom in pijačami, vdebi gotovo odpomoč z

Germanovo življensko esenco
koje se uporablja z najboljšim uspehom pri pomanjkanju volje do jedi, slabotnemu želodcu, napenjanju, riganju, rezavičji, sabosti, gavob u. omotici, trganju, zapiranju, marojdam (zlati žili). Pri težkih jedilih, posebno pa ako se uživa mastne in težke prebavljive jedila povzročijo ta esenca prebavo in daja izvrstno teč tako da se s tem na največji stopinji vzdržuje in redi život. Vred odstranitve vseh pokvarjenih sokov v životu, čisti ta esenca kri ter daja prednost v primeru z drugimi enakimi zdravili, vsled česar je popolnoma neškodljiva četudi se jo uživa na leta, kajti ista obstoji od izbranih dobrih rastlin ter ima prijeten grenek aromatičen okus, koji dopade tudi jako občutljivim osebam kakor ženskam in otrokom
Germanova življenska esenca je pravo ljudsko in domače zdravilo, ki bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker večkrat z njo — ko ni pri roki takoj zdravniške pomoči — obvaruje resne bolezni. Pri kupovanju naj se zahteva le **Germanovo življensko esenco iz lekarne pri »Črnem orlu« iz Beiovara**, ker se nahajajo tudi druge pod enakim imenom, ki pa ne presegajo na dobroti prave esence. Znak pristnosti je razviden na vsaki steklenici, ki je zavita na zelenem kartonu s polnim imenom tvrdke: **Lekarna pri »Črnem orlu« K. German, Beiovar (Hrvatske)**, kamor naj se pošilja vse naročbe. Cena steklenice K 1.40; po pošti se ne pošilja manje od dveh steklenic. Pakovanje 40 st. po povzetju ali predplačilu. Naslovi naj se blagovole pisati pravilno in čitljivo. Pojasnila in vprašanja prospekti in navodila brezplačno.
Germanovo življensko esenco mora trpečim ljudem toplo priporočiti, ker sem jo toli jaz osebam preskušal in tudi svojim župljanom priporočal ter se prepričal in izvrstnem uspehu.
Edmund Medecetti, župnik v Trojstvu (Hrvatska).
Vam naznanjam, da sem poskušal že s mnogostevilnimi zdravili, toda niso imele zaželenega uspeha nijedne kot Germanova življenska esenca. **Andrej Žižek**, Sv. Ana na Kranjskem.
Prosim Vas, da mi zopet pošljete 8 steklenic Germanove življenske esence, katere moram vsem bolnim na želodec toplo priporočiti. Moje zdravje se obrača že na boljše.
Apollonja Haberl, Semrak na Štajerske n.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoludne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja samo zadržnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.
Uradne ure: od 9.—12. dopoludne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Ima najmoderneje urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštno hranilnični račun 816.004.

»SLAVIJA« sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 29.217.694/46 K, izplačane odškodnine: 78.324.623/17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

»SLAVIJA« sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.